T159011

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 ในช่วงปีงบประมาณ 2539–2546 และศึกษาถึงประเภทภาษีที่สำคัญที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 สามารถจัดเก็บได้ (2) เพื่อศึกษาอัตราการเติบโตของการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 และ (3) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาษีสรรพากร ในช่วงปีงบประมาณ 2539-2546 พบว่า การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีสัดส่วนสูงสุดของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวม แต่สัดส่วนดังกล่าวลดลงตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นแทน

ผลการศึกษาประสิทธิภาพหรือความพยายามในการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร โดยประมาณการจากการเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของภาษีที่จัดเก็บกับประมาณการภาษีที่จะจัดเก็บ พบว่าในปีงบประมาณ 2539 มูลค่าของภาษีที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 ถึงปี 2543 มูลค่าของภาษีที่จัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการ แต่มูลค่าของภาษีที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการอีกครั้งหนึ่งในปีงบประมาณ 2544 ถึงปี 2546 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของภาษีสรรพากรที่จัดเก็บได้กับผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) ระหว่างปีงบประมาณ 2539 ถึงปี 2546 พบว่าสามารถจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.48 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) พบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บเท่ากับ 7.21 ขณะที่อัตราการเปลี่ยนแปลงผลิตมวลรวมรายจังหวัด เท่ากับ 0.005

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอีกวิธีหนึ่ง โดยดูจากมูลค่าผลการจัดเก็บภาษีต่ออัตรากำลังเจ้าหน้าที่สรรพากรแล้ว พบว่าจัดเก็บภาษีโดยเฉลี่ยได้ 2.612 ล้านบาทต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน ขณะที่ตัวเลขของรายได้ที่กรมสรรพากรจัดเก็บเฉลี่ย 30.352 ล้านบาทต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน และสรรพากรภาค 8 จัดเก็บได้เฉลี่ย 5.882 ล้านบาทต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน โดยมีต้นทุนการจัดเก็บ 7.74 บาท ต่อเงินภาษี 100 บาท

สำหรับผลการศึกษาดัชนีความยืดหยุ่นและความไหวตัวของภาษีสรรพากร พบว่า ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม และอากรแสตมป์ ค่าสัมประสิทธิ์ของความยืดหยุ่นและความไหวตัวมีค่ามากกว่า 1 ขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวของภาษีสรรพากรรวมมีค่าน้อยกว่า 1 อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ไม่สามารถใช้อธิบายถึงความสามารถในการจัดเก็บภาษีซึ่งดูได้จากความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการจัดเก็บภาษีและการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดทางด้านข้อมูลที่ครอบคลุมระยะเวลาเพียง 8 ปีเท่านั้น และอาจจะไม่พอเพียง นอกจากนี้ในช่วงเวลาการศึกษามีเหตุการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้น เช่น วิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 2540 และการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในปีต่อๆ มา ทำให้ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามหลักการทางทฤษฎีที่ควรจะเป็น

TE159011

This study has three objectives: (1) to study the structure of tax revenue collected by Chiang Mai Area Revenue Office 2 for the fiscal years of 1996 – 2003 and to find what are important taxes, (2) to study the growth rate of tax revenue of Chiang Mai Area Revenue Office 2 and (3) to study the efficiency of tax revenue collection of the Chiang Mai Area Revenue Office 2.

As for the study on the structural changes, it was found that for the fiscal years 1996-2003 Personal Income Tax had the highest ratio in total tax revenue. But its significance had declined, while the ratio of VAT had increased instead.

As for the study on tax effort, the ratio between actual tax collected with that of estimated was used to approximate the efficiency of tax effort. The results of the study show that in the fiscal year 1996 the amount of actual tax collected was higher than that estimated, from the fiscal year of 1997 to 2000 the actual amounts collected were lower than those estimated , but they were again higher than the estimated for the fiscal years 2001 to 2003. When compared the actual collected figures with Gross Provincial Products (GPP), it was found that between 1996 and 2003 total tax collected as percentage of GPP was only 0.48 on average. When rate of change in tax revenue and that of GPP is considered, the results of the study show that the rate of change of the former is 1 7.21 while that of GPP is equal to 0.005.

When the amount of tax revenue collected per one tax personnel was used as another measure of efficiency, the amount was found to be 2.612 million baht per person while the figure for the Revenue Department as a whole is 30.352 million baht per person and that of Northern Region is 5.882 million baht per person. The cost of collecting 100 baht revenue was 7.74 baht.

As for the study on tax elasticity and tax buoyancy, corporate income tax, VAT and stamp duties had tax elasticity and buoyancy coefficients greater than 1, while the coefficients of total tax revenue for the period of study were less than 1. However these results cannot be used to explain their stabilizing capabilities as the relationship between changes in tax revenue and changes in GPP was found not to be statistically significant. This could be due to limitations of data used as the study covers only 8 years and may not be long enough. Also during this period of study there were some not normal events such as economic crisis in 1997 as well as the use of fiscal measures to stimulate the economy in years following the crisis, all these combined may make the results of study differ from what it should be theoretically.